

నవ్వు నాలుగు విధాల చేటు అని మన ముందు తరాల వాళ్ళు బెదిరించినా నవ్వుకుండా మనం ఉండలేము. "నవ్వుతూ బతకాలిరా" అని వచించాడు మన తెలుగు సినీ కవి. నవ్వు, నవ్వించు— నీ నవ్వులు నలుగురికీ అందించు.

నవ్వుకూ, చిరునవ్వుకూ ఎన్ని పర్యాయ పదాలని! హాసం, దరహాసం, మందహాసం, అట్టహాసం, వికటాట్టహాసం — నవ్వు ఎన్ని రకాలని! నవ్వుటం, నవ్వులేకపోవటం, నవ్వు రాకపోవటం, నవ్వులేక ఏడవటం, ఏడవలేక నవ్వుటం, రాని నవ్వు నవ్వుటం, పగలబడి, విరగబడి, పొట్టులు పగిలేలా కడుపారా, మనసారా, గుండెనిండా నవ్వుటం — నవ్వుటంలో ఎన్ని విశిష్ట స్థాయిలని! ఎన్ని విభిన్న స్థితులని!

హాస్యమో, పట్టరాని ఆనందమో నూటిగా హృదయానికి తగిలి, నరాలకు గిలిగింతలు కలిగిస్తే, పెదాలు వికసిస్తే పూచే పువ్వు వదన లతపై నవ్వు.

విషాద జలధిలో మునిగి ఉన్నప్పుడో, ఆలోచనా ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్నప్పుడో ఎదుటి వాడు చతురోక్తులు వినిపిస్తే కలిగే చికాకులో తప్పనిసరి అయి ఒక్కోసారి నవ్వుతాము. ఏదైనా నవ్వును మిఠాయిస్తాము.

మెదడును చిత్రక వట్టి, చిత్ర హింస కలిగించే మాట సరదాగా ఒక క్రూరుడు అని పూరుకుంటే పెల్లుబికి వచ్చే కన్నీటి కెరటాలకు బలవంతాన ఆనకట్ట కట్టి ఏమీ బదులు పలకలేని నిస్పృహయతతో ఏడవలేక బలవంతాన నవ్వేసి బయటపడతాము.

నలుగురిలో కూర్చున్నప్పుడు సాంఘికంగా మన కన్నా అధిక స్థాయిలో ఉన్న వాడు జోక్ అని నాలుగు అర్థం లేని, అర్థం కాని మాటలను వాక్యాలగా పేసి, మన మీదికి విసురుతాడు. నవ్వుకపోలే ఏం కొంపలు మునుగుతాయో అని మొహమాటానికి ఆతడు అన్న ప్రతి మాటకూ కృత్రిమంగా నవ్వి, నవ్వులేక, లేని, రాని నవ్వును నటిస్తాము.

పట్టలేని ఆనందం కలిగినప్పుడో, కలిగిన ఆహ్లాదం నవ్వుగా బయటికి రాకపోతే నరాలు చిట్టిపోతాయేమో అన్నంత ఒత్తిడి తగిలినప్పుడో పగలబడి, విరగబడి నవ్వుతాము.

కొంతమంది పెదాలు విడితే అలా చూస్తూ ఉండిపోవాలనిపిస్తుంది. వాళ్ళ నవ్వుకో, చిరునవ్వులో వేనవేల మల్లెలు ఒక్కసారిగా వికసించినట్లు, ఒక అనంత క్రాముడి ధార అలా వెల్లువలా మన

నవ్వు

నవ్వించు..

టి. చంద్రశేఖర రెడ్డి

మీదికి ఉరికి తడిపేసిన అనుభూతి సాంధ్యతాము. జీవితాంతం అలా వాళ్ళు నవ్వుతూ ఉండిపోతే, చూస్తూనే నిలానే నిష్క్రమించి పోతే— అన్న ఒక ఆ పూర్వ భవర భావన ఉదయిస్తుంది:- అదే నవ్వు నవ్వితే మరి కొంత మంది ముఖం మాడాలనిపించదు. కండరాలన్నీ బిగ లాగినట్లు, సాగదీసినట్లు ముఖమంతా భయంకరంగా తయారయి పారిపోవాలనిపిస్తుంది.

ప్రతిరోజూ — రోజంతా నవ్వుతూ గడిపేవాళ్ళు ఉంటారు. రోజులో ఒక్క సారయినా నవ్వని వ్యక్తులు ఉంటారు. ఎక్కువగా నవ్వేవాడికన్నా ఎక్కువ విషాదం మనసులో ఉన్న వాడు ఇంకెవడూ లేడు అని రిచ్ టీర్ ఉవాచ. గుండె పగిలే విషాదాన్ని గుప్పెడంత మనసులో నింపుకొని, ఎదుటి వాడికోసం ముఖం మీద నవ్వు పులుముకొని కనపడే వాళ్ళెందరు లేరు—పరీక్షించి, పరీక్షింపబడతూనే మన పరిసరాల్లో?

తెలివిగలవాడివయితే నవ్వు— అన్నాడు తెలివిగా నవ్వుతూ మార్షియల్. నా వివణి వీధిలో వంద విషాదాల విలువ నా నవ్వు — అని తన నవ్వుకు విలువ కట్టుకున్నాడు లాండ్. హాస్యానికి, హాసానికి జన్మాంతర బంధం ఉందనిపిస్తుంది. హాస్యం హాసం కలిగిస్తే, హాసం ద్వారా హాస్యం అభి

వ్యక్తమవుతుంది. నవ్వులేని మనిషి మాట. జీవితంలో హాస్యం, ఆనందం లేనట్లు తెక్క. నవ్వుతూ ఉండే, నవ్వులు వినపడుతుండే మనుషులు మనలు తుండే ఇంటిలోకి చీకటి రాదనీ, ఆ గృహం ఎప్పుడూ కాంతిమయమనీ సమ్మీన ఠాకరే మంచి నవ్వు ఇంటికి మార్వకాంతి అని వచించాడు.

నిర్మలంగా, నిష్కల్మషంగా, స్వచ్ఛంగా కొందరు నవ్వులేరు. ఏదో క్రూర బుద్ధితో, గూఢార్థంతో వెక్కిరిస్తున్నట్లు వక్రంగా నవ్వుతారు కొందరు. నోటితో నవ్వుతూ నోసటితో వెక్కిరిస్తారు. నవ్విన నావచేసు పండక పోతుండో అన్నారు. నేడు నవ్వుల పాలయిన జీవి రేపు కింద పడిన నిన్ను చూసి నవ్వుకపోడు. ఎగతాళి చేసిన నీ ఏడలో ఈటెలు గుచ్చకపోడు.

పెదాలనూ, హృదయాన్ని తెరిచి, ఏకకాలంలో ముత్యాలనూ, ఆత్మనూ చూపెట్టే నవ్వును నేను ఇష్టపడ తాను—అన్నాడు. విక్టర్ హ్యూగో. మనసులో విషాదాన్ని కడిగేసే, తుడిచేసే నిష్కల్మషమయిన హాసం ఎవరికి మాత్రం ఇష్టం ఉండదు! సువ్యోక్త సారయినా నవ్వుకోని రోజు—నీ జీవితంలో నవ్వు అత్యంత వ్యర్థంగా గడిపిన రోజు అని చాంపర్ట్ భావన. అలాంటి రోజులు జీవితంలో ఎన్ని ఉంటే జీవితం అంత నిష్ఫలం అన్న

మంచిరనానీ, మాధుర్యాన్నీ ప్రకటించే నవ్వులు మోదం కలిగిస్తే, ఘోర్యాన్నీ, చేదునూ, గర్వాన్నీ ప్రసరించే నవ్వులు బాధను రగిలిస్తాయి. మనల్ని నిత్యం నవ్వనూ ఉంచాలని కొందరు మాట్లాడే మాటలు, సినిమాలో గుప్పిస్తున్న సన్నివేశాలు, సంభాషణలు, ప్రతికల్లో పేజీ పేజీకి కనపడుతున్న జోకులు, కార్టూనులు— పిసరంతయినా నవ్వు తెప్పించకపోవటం నవ్వు కోవలసిన దౌర్భాగ్యం.

భవితవ్యంలో అశ్రువులకు వర్ష మాసంలో మార్గాలు హాసాలు—అన్నాడు ఛైరన్. ఇద్దరు మనుషుల మధ్య అత్యంత స్వల్పమైన దూరం నవ్వు— అని పలికాడు విక్టర్ బోర్న్. ఇద్దరూ మనుషులే. రేపు విషాదం వచ్చి పడుతుందని నేడు నవ్వుకోకుండా ఉండలేము. నేడు నవ్వుకోకుండా ఒక వ:నిషిని దూరం చేసుకోలేము.

అందుకే హాయిగా నవ్వండి. హాయిని కలిగించేలా నవ్వించండి. కలిసి నవ్వుకోండి. నవ్వులతో కలిసిపోండి. నవ్వే ఏవి మనిషి ఒకడే. జీవి తాన్ని నవ్వుల బాటగా, పువ్వుల తోటగా, మువ్వల పాటగా, దివ్యల ఆటగా మలుచుకోండి. జీవితంలో ప్రతి క్షణాన్నీ జీవించండి. *